

1. Wat is tolerantie eigenlijk?

Wat is eigenlijk tolerantie? Veel mensen verwarren tolerantie met onverschilligheid. Tolerantie wil dan zeggen: 'Iedereen moet het zelf maar weten. Wat gaat jou dat nou aan, wat een ander zegt, of doet, of denkt? Zolang die ander jou maar niks aandoet, moet je 'm gewoon zijn gang laten gaan. Leven en laten leven.' Maar dat is beslist geen tolerantie, dat is onverschilligheid. Wat kan jou het schelen, wat die ander doet? Wat is dan tolerantie? Ik las laatst een mooie omschrijving. 'Tolerantie,' las ik, 'dat is dat je het radicaal oneens bent met wat een ander zegt of doet, maar dat je er bewust van afziet om die ander met geweld te dwingen datgene te doen of te zeggen wat jij goed vindt.' Tolerantie doet dus pijn! Je lijdt aan wat die ander doet of zegt, maar heel bewust geef je die ander tóch de ruimte. Onverschilligheid doet geen pijn. Tolerantie wel.

2. Met bloedend hart doet de vader wat zijn zoon wil

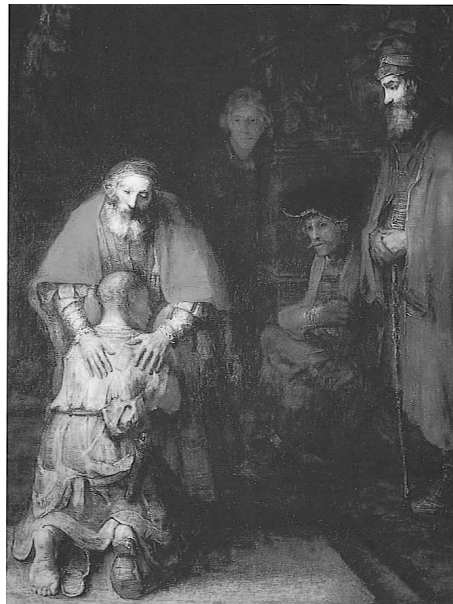
En zo zitten we meteen middenin het verhaal van de verloren zoon. Misschien wel de beroemdste gelijkenis die Jezus heeft verteld. Een vader heeft twee zonen, en de jongste zoon krijgt onrust in zijn bloed. Hij heeft geen zin meer om op de boerderij te blijven, hij heeft geen zin meer om bij zijn vader te zijn, hij wil nog maar

één ding: weg! En dan komt hij met die vraag: 'Vader, geef mij het deel van uw bezit, waarop ik recht heb.' Voelt u 'm? '... waarop ik recht heb.' Maar wanneer heb jij recht op jouw deel van de boerderij, jongeman? Als je vader gestorven is! Dan wordt de erfenis verdeeld. Deze vraag, van die jongste zoon, is zó hondsbrutaal! In feite zegt hij: 'Pa, het duurt mij een beetje te lang eer dat u doodgaat. Kunnen we nú de erfenis niet vast verdelen?' Hoe zou u reageren op zo'n vraag? Je zou toch uit je vel springen?! Maar wat doet die vader? Hij gaat niet in discussie, hij wordt niet boos, hij trekt zich niet beledigd terug in huis, er staat alleen, heel eenvoudig: 'De vader verdeelde zijn vermogen onder hen.' Let u dus goed op: vanaf dit moment heeft die vader niets meer! Hij heeft al zijn vermogen verdeeld! Dat is wat er staat. De jongste zoon verkoopt alles wat hij heeft en gaat weg, en wat er overblijft is dus allemaal van de oudste zoon.

Waarom doet die vader dit? Waarom laat hij dit toe? Hij kan toch met zijn vuist op tafel slaan en zeggen: 'Jongen, hou jij je brutale mond eens dicht! En wáág het niet om óóit nog eens zoiets te zeggen!' Daar komt nog iets bij. Het gaat niet alleen om een grove belediging, die vader weet dat zijn jongste zoon weg wil, en hij weet dus óók, dat die jongen groot gevaar zal lopen. Een jongen alleen, met een grote zak geld. Nou, reken maar uit: als hij niet onderweg overvallen wordt door rovers, zullen er ongetwijfeld mensen zijn die hem aan alle kanten kaal gaan plukken. En dat is ook precies wat er zal gaan gebeuren.

Dit is dus echte tolerantie! Je hart bloedt, als vader, maar je geeft je zoon wat hij vraagt. Hoe weten we dat die vader

niet onverschillig is, maar dat zijn hart bloedt? Dat maak je op uit de rest van het verhaal, en hoe die vader hartstochtelijk blijft verlangen naar die zoon. Waarom laat de vader in deze gelijkenis dit kwaad gebeuren? Dat is een belangrijke vraag, want de vader in deze gelijkenis is een beeld van God Zelf. Waarom is die vader zó toegeeflijk? Waarom laat hij willens en wetens toe, dat zijn jongste zoon zich in het ongeluk stort, met zijn geld? Waarom houdt die vader hem niet tegen? Weet u, deze vader heeft twee mogelijkheden. Hij kan, dat is de ene mogelijkheid, zijn zoon met alle geweld tegenhouden. Misschien gaat die zoon wel een juridische procedure beginnen, en die vader kan daar tegenin procederen. Maar wát die vader ook inzet, aan middelen, wat zal het resultaat zijn? Die zoon zal thuisblijven met wrok in zijn hart. Verbitterd, zonderliefde voor zijn vader. Hij zal misschien zijn werk wel doen, maar nooit van harte. En tussen haakjes: later in het verhaal blijkt, dat dit precies de houding is van de oudste zoon! Die oudste zoon heeft nooit beseft hoeveel zijn vader van hem hield. Hij heeft zijn werk gedaan, op de boerderij, uit een soort plichtsbesef, maar nooit van harte. Inwendig heeft hij zich kwaad gemaakt, dat zijn vader hem nooit een bokje gaf om met zijn vrienden feest te vieren... terwijl de hele boerderij, alles, al van hem was! Hij heeft dat nooit beseft!

3. Liefde kan alleen opbloeien in vrijheid

Deze vader is maar uit op één ding, en dat is: liefde! Daarom heeft hij alles weggegeven, zijn hele bezit! Verdeeld onder zijn zonen. Daarom geeft hij vrijheid: aan zijn jongste zoon, maar ook aan zijn oudste zoon: 'Jongen, alles wat van mij is, is toch van jou!' Deze vader beseft, dat liefde alleen maar kan opbloeien in vrijheid! Daarom kiest hij voor die tweede mogelijkheid: laat die jongen maar gaan, de jongste. En altijd, altijd zal deze vader op de uitkijk staan, altijd zal de jongste zoon weer welkom zijn. Deze vader beseft: 'Mijn jongste zoon

zal nooit van mij gaan houden als hij op de boerderij móét blijven. Hij zal misschién van mij gaan houden als hij de vrijheid heeft om weg te gaan, en om fouten te maken.'

Waarom laat God het kwaad toe? Omdat wij als mensen alléén van God kunnen gaan houden, als we vrijheid hebben, als we ook tégen Hem kunnen kiezen, als we ook voor het kwaad kunnen kiezen. Daarom lezen we al in Genesis 2 over de 'boom van kennis van goed en kwaad' in het paradijs. God geeft vrijheid: 'Je kunt ook tégen Mij kiezen, maar doe het niet! Want dan maak je kennis met het kwaad!'

Hoe komen wij als mensen tot onze bestemming? Wat is nou het grote doel van God? Waar draait het nou allemaal om in de Bijbel? Wij komen níét tot onze bestemming als wij gedwongen doen wat God wil. Veel mensen denken dat. Veel mensen zeggen: 'Elke religie komtop hetzelfde neer: dat je een goed mens wordt. Dat je netjes leeft, dat je het

goede doet.' De Bijbel zet daar een radicale streep doorheen. Zo is het niet! Het draait niet om de regels! Die oudste zoon hield zich aan alle regels, en toch had hij absoluut niet begrepen waar het die vader om draaide. Wij komen óók niet tot onze bestemming als we ongebreideld onze lusten achterna lopen. Ontzettend veel kwaad in deze wereld komt daaruit voort. Mensen die drie afgoden achterna rennen, drie oerdriften: macht, geld en seks. Mensen die daarvoor alles opofferen. En wat is het resultaat? Een zee van oorlogen, bloed, tranen, ellende, verdriet. Die jongste zoon zoekt het geluk in het achternalopen van zijn lusten, maar hij komt helemaal aan de grond te zitten.

Hoe komen wij als mensen tot onze bestemming? Wij komen tot onze bestemming als we een liefdesband ontwikkelen met onze Schepper. Die jongste zoon, die komt tot zijn bestemming als hij thuis komt, en voor het éérst ontdekt, dat dáár het ware geluk is, daar waar zijn vader is, daar waar liefde is. God geeft ons vrijheid, óók om het kwaad te doen. Waarom? Omdat we alleen op die manier kunnen ontdekken hoe goed het is om dicht bij Hem te leven. Dat betekent níét, dat wij allemaal persoonlijk, net als die jongste zoon, een periode van losbandigheid door moeten om bij God uit te komen. Je hoeft ook niet allemaal eerst aan drugs verslaafd te zijn geweest om bewust te kiezen voor een leven zonder drugs. Waar het om draait is dat je bewust, in vrijheid, zelf tot die keuze komt: 'Ik wil niet verslaafd raken.' En zo kunnen we ook alleen in vrijheid komen tot aanbidding van onze hemelse Vader.

4. Gods tolerantie heeft voor ons consequenties!

Gods tolerantie betekent, dat God het kwaad toelaat, hoezeer Zijn hart er ook om bloedt, omdat Hij houdt van mensen, omdat Hij verlangt naar een liefdesrelatie met ieder van ons. In Mattheüs 5 trekt Jezus die lijn door. Hij zegt: 'Als God nu het kwaad verdraagt, uit liefde voor mensen, als God toelaat dat mensen zich vijandig gedragen tegenover Hem, omdat Hij geduld heeft en ernaar verlangt dat mensen tot bekering komen, dan mogen ook jullie je vijanden niet haten.' Hoe zegt Jezus dat Zelf? Mattheüs 5: 43: 'Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: "Je moet je naaste liefhebben en je vijand haten." Maar Ik zeg jullie: heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen, alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel. Hij laat Zijn zoon immers opgaan over goede en slechte mensen (daar heb je het, Gods tolerantie!) en Hij laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.'

5. Het kwaad dat God toelaat, kan Hij ten goede gebruiken

Zo is God! Maar hoe zit dat dan met al dat kwaad in de wereld? God kan het toch tegenhouden? Of is het Zijn wil? Hij is toch almachtig? Weet u, die vragen rondom het kwaad en het lijden in de wereld, die zijn veel te groot om in één antwoord te vatten. Daarvoor zijn die vragen veel te intens, en veel te diep. De Bijbel geeft ook niet één pasklaar antwoord. Maar dit is in ieder geval één deel van het antwoord: God is niet de auteur van het kwaad, Hij is niet de uitvinder van het kwaad, Hij bewerkt het kwaad niet, maar Hij laat het toe. Hij kiest er bewust voor om niet in te grijpen, om niet voortdurend mensen te corrigeren, omdat Hij ernaar verlangt dat wij in vrijheid Hem zullen liefkrijgen. En het kwaad? Ja, het kwaad kan dan soms werken als

een alarm. Zo gaat het in het leven van de verloren zoon. Hij gaat het slechte pad op, en waar eindigt het slechte pad? Bij de varkens! Daar komt hij tot bezinning!

Op die manier kan God het kwaad, dat Hij toelaat, tóch voor ons tot zegen laten worden. Hij kan het in Zijn hand nemen, en er Zijn goede werk mee doen. Onvoorstelbaar... Zo zijn er mensen die in de nood God hebben gevonden. In de nood die eigen schuld was, zoals die jongste zoon, of in de nood die hen overkwam. Zelfs het kwaad, dat kwaad dat God toestaat, kan God gebruiken in Zijn hand, om er iets goeds uit te laten voortkomen, iets moois. Zoals die man, die ik deze week op tv zag, die kanker heeft gehad, zo'n vreselijke, kwade ziekte, en die het zei: 'Door mijn ziekte ben ik vastbesloten om álles te doen om het kankeronderzoek verder te helpen.' Zelfs die afschuwelijke ziekte kan door God gebruikt worden om iemand een impuls te geven op de goede weg.

6. Juist door het kwaad toe te laten, overwint God het!

Tenslotte nog dit. God laat het kwaad toe, omdat Hij op die manier Zijn liefde voor mensen laat zien, Zijn hartstocht om mensen voor Zich te winnen, in vrijheid. Op de meest ultieme manier heeft God dat laten zien in Jezus Christus. Toen Hij aan de vooravond van Zijn lijden met Zijn discipelen in de Hof van Gethsemane was, kwam daar een hele menigte naar Hem toe om Hem gevangen te nemen. Op dat moment trok Petrus een zwaard, om erop los te slaan. Maar wat zei Jezus? 'Steek je zwaard terug op zijn plaats, Petrus. Weet je niet dat Ik Mijn Vader maar te hulp hoef te roepen en dat Hij Mij dan onmiddellijk twaalf legioenen engelen ter beschikking zou stellen?' Dit kwaad, de gevangenneming van Jezus, Zijn kruisiging, heeft God toegelaten. Waarom? Niet uit onverschilligheid! Zijn hart bloedde! En voor Jezus was het de zwaarste strijd van Zijn leven! Nee, God tolereerde het kwaad, om zó het kwaad van binnenuit te overwinnen. Door het kruis maakte Jezus die liefdesband met de Vader mogelijk. Door het kruis baande Hij de weg voor vergeving, vergeving voor ieder mens die net als die jongste zoon, thuiskomt bij God. De vader in de gelijkenis tolereerde het kwaad, om zó het kwaad te overwinnen, en de jongste zoon tot echte liefde te brengen, tot echt geluk.

'In de hemel', zegt Jezus, 'is er blijdschap over ieder mens die zich bekeert,' die het kwaad de rug toekeert en voor God op de knieën valt, in liefde en aanbidding. Dan is er een mens gered voor de eeuwigheid. Want er komt een tijd, dat Gods tolerantie ophoudt. Dat het genoeg is. Genoeg ellende. Genoeg pijn. Genoeg lijden. Genoeg tranen. Dan komt Jezus terug, en het kwaad zal voorgoed verdwijnen. Voorgoed! De satan zal worden vernietigd, en er zal alleen nog maar vreugde zijn voor ieder die leeft in en liefdesband met de Schepper.

7. Beantwoorden wij Gods liefde?

Als Jezus terugkomt, laten we dat maar eerlijk onder ogen zien, dan is het te laat. God geeft ons nú de vrijheid om thuis te komen. Hij geeft ons nu de ruimte om ons af te keren van het kwaad, Hij nodigt ons uit om óm te keren en bij Hem te komen. Hij houdt van ons, en Hij wil in liefde met ons verbonden zijn. Alléén daarom tolereert Hij het kwaad, alléén daarom laat Hij Zijn hart bloeden. Uit liefde! Vanuit een intens verlangen, naar u, naar jou! U laat Hem toch niet langer wachten...? Amen.